

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Јавне здравствене установе
Завод за судску медицину Републике Српске
за период 01.01-31.12.2021. године**

Број: РВ041-22

Бања Лука, 20.06.2022. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	4
	Извјештај о ревизији усклађености	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ.....	8
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	9
	1. Увод	9
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	9
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола	9
	4. Набавке.....	12
	5. Припрема и доношење буџета	13
	6. Финансијски извјештаји	13
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	14
	6.1.1. Приходи и примици	14
	6.1.2. Расходи и издаци.....	14
	6.2. Имовина, обавезе и извори	17
	6.2.1. Имовина	17
	6.2.2. Обавезе.....	18
	6.3. Ванбилансна евиденција.....	19
	6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	20
	6.5. Образложења уз финансијске извјештаје	20

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Јавне здравствене установе Завод за судску медицину Републике Српске који обухватају: Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у главној књизи трезора на рачуноводственом фонду 01; Преглед прихода, примитака, расхода и издатака на рачуноводственим фондовима од 01 до 05 и Преглед имовине, обавеза и извора са стањем на дан 31.12.2021. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, образложења уз обрасце годишњих финансијских извјештаја и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, финансијски извјештаји Јавне здравствене установе Завод за судску медицину Републике Српске, истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2021. године; прихода, примитака, расхода и издатака, као и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 – 2810. Наша одговорност за провођење ревизије је даље описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 – Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Према Правилнику о финансијском извјештавању буџетских корисника финансијске извјештаје Јавне здравствене установе Завод за судску медицину Републике Српске чине табеларни прегледи наведени у нашем извјештају. Усвојени оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској подразумева да се све трансакције, процјене и политике одмјеравају у односу на усаглашеност са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор.

Ревизијски налази и закључци о фер и истинитој презентацији финансијских извјештаја Јавне здравствене установе Завод за судску медицину Републике Српске се ослањају на прописани оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској.

Због чињенице да се у предметним финансијским извјештајима не презентује финансијски резултат, не изражавамо мишљење о финансијском резултату за 2021. годину.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања, довољни и одговарајући да нам пруже основу за наше ревизијско мишљење.

Као што је наведено под тачкама 3, 6.2.1. и 6.2.2. извјештаја:

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2021. године није организован и обављен у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза, јер

комисија за попис није утврдила стварно стање имовине и обавеза на основу извода из земљишних и катастарских евиденција и конфирмације салда потраживања и обавеза, већ је преузела податке из књиговодствене евиденције која одступа од стварног стања имовине и обавеза.

Књиговодствена евиденција нефинансијске имовине у сталним средствима одступа од стварног стања имовине са којом Завод за судску медицину располаже, јер иста није вреднована у складу са одредбама Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, захтјевима MPC-JC 17 - Некретнине, постројења и опрема и другим релевантним стандардима и прописима који су везани за њено почетно признавање, вредновање, амортизовање и објелодањивање.

Вриједност зграде и земљишта које је Завод за судску медицину стекао без накнаде нису признати и вредновани по фер вриједности, што није у складу са чланом 26. став (2) и чланом 33. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, као и MPC-JC 17 - Некретнине, постројења и опрема (параграф 27).

Прецијењене су обавезе у износу од 19.138 KM, јер обавезе настале по основу Уговора о пословно-техничкој сарадњи који је 2012. године закључен са ЈЗУ Болница „Свети Апостол Лука“ Добој, нису признате и вредноване у номиналном износу који чини фер вриједност услуге, што није у складу са чланом 82. став (2) и (6) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у образложењима уз обрасце годишњих финансијских извјештаја; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као последица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих усљед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија, такође, укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 20.06.2022. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију финансијских извјештаја Јавне здравствене установе Завод за судску медицину Републике Српске за 2021. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Јавне здравствене установе Завод за судску медицину Републике Српске за 2021. годину су, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. извјештаја:

У Заводу за судску медицину, радни однос са седам запослених није заснован у складу са Правилником о организацији рада и систематизацији радних мјеста у Заводу, јер је њих пет запослено на радним мјестима која нису систематизована, а на два радна мјеста на којима је систематизован по један извршилац запослена су по два лица, што није у складу са чланом 26. Закона о раду.

У 2021. години на снази су два уговора о дјелу закључена 2016. године „на неодређено вријеме“, за послове који представљају редовну, основну дјелатност Завода за судску медицину, што није у складу са чланом 205. Закона о раду.

Управни одбор Завода за судску медицину није донио програм рада и финансијски план Завода за судску медицину за 2021. годину, није разматрао извјештај о попису имовине и обавеза и донио одговарајуће одлуке у вези са набавкама и расходовању имовине, те није разматрао извјештаје о пословању, што није у складу са чланом 35. Статута.

Као што је наведено под тачкама 4. и 6.1.2.2. извјештаја:

За набавке извршене у вриједности од 116.231 КМ које се односе на набавку лабораторијског материјала (106.748 КМ), канцеларијског материјала (5.438 КМ) и горива (4.045 КМ) нису проведени поступци јавних набавки и нису закључени уговори, што није у складу са чланом 6. Закона о јавним набавкама.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.1. извјештаја:

Увећање плата по основу накнада за отежане услове рада није утврђено у складу са чланом 16. став (1) тачка 4) и став (3) Посебног колективног уговора за запослене у области здравства, јер радна мјеста и увећање плате нису утврђени у зависности

од услова рада и утврђених ризика у акту о процјени ризика и претежног времена током којег је радник изложен таквом ризику.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је, такође, одговорно да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Јавне здравствене установе Завод за судску медицину Републике Српске обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Јавне здравствене установе Завод за судску медицину Републике Српске.

Бања Лука, 20.06.2022. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору Завода да обезбиједи, да се:

- 1) попис имовине и обавеза организује и проводи у складу са чланом 3, чланом 12. став (2) и чланом 17. став (4) и (8) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза, утврди стварно стање имовине и обавеза, те књиговодствене евиденције ускладе са истим;
- 2) помоћна књига нефинансијске имовине у сталним средствима успостави на начин да обезбиједи аналитичке податке о сваком појединачном средству и увид у хронолошки приказ промјена извршених пословних догађаја на средствима у складу са чланом 12. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске;
- 3) приликом обрачуна амортизације на нефинансијску имовину, примијене годишње амортизационе стопе у складу са Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике;
- 4) пословна зграда и земљиште које користи Завод, призна и вреднује по фер вриједности у складу са чланом 26. став (2) и чланом 33. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;
- 5) извјештај о ненаплативим потраживањима презентује Управном одбору и донесу одговарајуће одлуке у складу са чланом 73. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;
- 6) обавезе признају у износу фер вриједности робе или услуге из које проистиче економска корист или услужни потенцијал у складу са чланом 82. став (2) и (6) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;
- 7) образложења уз финансијске извјештаје сачињавају на начин да садрже објелодањивања захтијевана чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, те MPC JC 17 - Некретнине, постројења и опрема и MPC JC 31 - Нематеријална имовина.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се директору Завода да обезбиједи, да се:

- 1) успостави систем интерних контрола у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле у смислу да се изврши попис пословних процеса који се проводе у Заводу, идентификују и процијене ризици, дефинишу контролне активности, успостављању књиге пословних процеса и друге активности које су прописане одредбама наведених прописа;

- 2) запошљавање радника врши на систематизована радна мјеста сходно члану 26. Закона о раду;
- 3) скраћено радно вријеме уреди у складу са чланом 59. Закона о раду;
- 4) уговори о дјелу закључују за послове који су ван дјелатности послодавца у складу са чланом 205. Закона о раду;
- 5) улазне књиговодствене исправе (рачуни) у писаном облику потврде да је проведена суштинска контрола исправности документа у складу са чланом 5. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;
- 6) набавке роба и услуга врше уз примјену одредби Закона о јавним набавкама сходно члану 6. закона;
- 7) увећање плате по основу посебних и отежаних услова рада утврде у складу са чланом 21. став (1) тачка 3) и став (3) Посебног колективног уговора за запослене у јавним установама у области здравства;
- 8) донесе акт о процјени ризика за сва радна мјеста који се заснива на утврђивању могућих врста опасности и штетности на радном мјесту у радној средини у складу са чланом 13. Закона о заштити на раду.

Препоручује се Управном одбору Завода да обезбиједи, да се:

- 9) извршавају активности прописане чланом 35. Статута Завода, а сједнице Управног одбора одржавају у складу са чланом 10. Пословника о раду.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Закон о извршењу буџета Републике Српске за 2021. годину и Одлука о усвајању ребаланса буџета за 2021. годину;
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској, члан 4 и 9 -11;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о раду чланови 3, 26, 33, 35, 39, 59. и 205;
- Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске;
- Посебни колективни уговор за запослене у области здравства;
- Закон о доприносима;
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, X, XII и XIII;
- Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању инвалида члан 26. и 27;
- Закон о заштити на раду, члан 13;
- Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле;
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле;
- Правилник о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, члан 5;
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске;
- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској;
- Уредбе о канцеларијском пословању, чланови 4, 8 и 10;
- Статут ЈЗУ Завод за судску медицину Републике Српске.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДеној РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Јавна здравствена установа Завод за судску медицину Републике Српске са сједиштем у Бања Луци (у даљем тексту: Завод) је основана 2008. године ради обављања посебне врсте здравствене дјелатности као друштвене дјелатности од посебног јавног интереса. Оснивач Завода је Влада Републике Српске са учешћем у основном (уписаном) капиталу од 50.000 КМ.

Према члану 64. Закона о здравственој заштити („Службени гласник Републике Српске”, број 106/09 и 44/15) Завод је здравствена установа која обавља дјелатност у области судске медицине, односно судско-медицинске дијагностике и експертизе, на основу обдукција умрлог за потребе суда, медицинског факултета и других лица. Обухвата најмање судско-медицинску и хемијско токсиколошку дјелатност, провјеру успјешности оперативних и других поступака и средстава лијечења, као и провјеру исправности постављене дијагнозе.

Средства за рад Завода обезбијеђена су у буџету Републике Српске.

Финансијске трансакције, Завод од 01.01.2020. године обавља у систему Јединственог рачуна трезора Републике Српске (у даљем тексту: ЈРТ) и има статус буџетског корисника чија је главна књига у цјелости у саставу главне књиге трезора Републике (у даљем тексту: ГКТ), а активности су исказане на фонду 01 и фонду 03.

У складу са чланом 20. Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске Завод је доставио Примједбе на Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији за период 01.01-31.12.2021. године у виду образложења услова у којима је функционисала наведена здравствена установа.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске први пут је ангажована на провођењу финансијске ревизије Завода.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Статутом Завода (донесен 2012. године, није усклађиван са измјенама прописа) је прописана дјелатност, надлежност органа, унутрашња организација, управљање, пословање, услове за именовање и разрјешење директора и управног одбора, као и друга питања значајна за рад установе.

У току ревизије, покренуто је усклађивање Статута са измјенама прописа, те је Управни одбор 27.04.2022. године донио нови Статут који је упућен надлежном министарству за добијање сагласности од стране Владе Републике Српске.

Правилником о организацији рада и систематизацији радних мјеста у Заводу (донесен 2010. године и након тога није усклађиван са измјенама прописа из области рада и запошљавања), систематизовано је 11 радних мјеста за 18 извршилаца. На дан 31.12.2021. године у Заводу су била запослена 23 извршиоца, од чега једно именовано лице (вршилац дужности директора), 17 радника на неодређено и пет на одређено вријеме.

Радни однос са седам запослених није заснован у складу са наведеним правилником, јер је њих пет запослено на радним мјестима која нису систематизована (нису дефинисана правилником), а на два радна мјеста на којима је систематизован по један извршилац запослена су по два лица, што није у складу са чланом 26. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“ бр. 1/16, 66/18

и 119/21) којим је прописано да се радни однос заснива у складу са актом о систематизацији.

У току 2021. године радни однос на неодређено вријеме су засновала три извршиоца (од чега су два већ била у радном односу на одређено вријеме), пет извршиоца је засновало радни однос на одређено (од чега је са три извршиоца закључено продужење уговора на одређено вријеме). За ново запошљавање и продужење уговора о раду није прибављена сагласност надлежног Министарства здравља и социјалне заштите, сходно Закључку Владе Републике Српске о ограничавању запошљавања у јавним здравственим установама и фондовима у Републици Српској од 28.01.2015. године.

Органи руковођења и управљања Заводом су директор и управни одбор (од три члана) које именује и разрјешава Влада Републике Српске на приједлог надлежног министарства и након проведеног поступка јавне конкуренције, на период од четири године.

Управни одбор Завода није извршавао активности које спадају у дјелокруг његовог рада сходно члану 35. Статута Завода, јер није донио програм рада и финансијски план Завода за 2021. а ни за 2022. годину, разматрао извјештај о попису имовине и обавеза и донио одговарајуће одлуке у вези са набавкама и отпису/расходовању имовине, разматрао извјештаје о пословању (осим годишњег извјештаја за 2020. годину), донио и извршио усклађивање аката са измјенама законских прописа итд. Поред наведеног, у току 2021. године одржана је једна сједница Управног одбора а чланом 10. Пословника о раду је дефинисано да се сједнице одржавају једном у три мјесеца, а по потреби и чешће.

Завод није сачинио годишњи извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2021. годину, што је прописано Правилником о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“ број 1/22), јер нису предузете активности у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16) и Упутству о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17). Поред осталог, није извршена самопроцјена пет елемената система финансијског управљања и контроле примјеном COSO модела утврђених чланом 6. наведеног закона, извршен попис и опис пословних процеса који се проводе у Заводу, успостављена књига пословних процеса, идентификовани и процијењени ризици (тачка 22. наведеног упутства), као ни друге активности захтијеване наведеним прописима.

У току ревизијских активности, Завод је 09.03.2022. године са Економским институтом д.о.о. Бања Лука закључио Уговор о имплементацији система финансијског управљања и контроле.

Контролне активности нису прописане ни успостављене, што није у складу са чланом 9. став (3) Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору, а које се нарочито односе на поступке давања овлашћења и одобравања, систем двојног потписа у коме ниједна обавеза не може бити преузета или извршено плаћање без потписа руководиоца субјекта и руководиоца финансијске службе или другог овлашћеног лица, надгледање поступака, документовање свих трансакција, као и друге контролне активности.

У Заводу је на снази скраћено радно вријеме од 30 сати седмично (6 сати дневно), које није уређено у складу са чланом 59. Закона о раду, којим је прописано да радно вријеме радника који раде на радним мјестима и пословима на којима и поред примјене одговарајућих мјера и средстава заштите на раду постоји повећано штетно

дејство услова рада на здравље радника скраћује се сразмјерно том штетном дејству, а највише до десет часова седмично (послови са повећаним ризиком), а о скраћењу радног времена одлучује надлежно министарство, на основу стручне анализе сачињене од овлашћене научне или стручне организације.

Евиденција о присуству и одсуству запослених није вођена у складу са чланом 3 и 5. Правилника о вођењу евиденције о присуству радника на раду („Службени гласник Републике Српске“ број 40/16), јер не садржи тачне податке о времену проведеном на раду (почетак рада и вријеме завршетка - сат и минут, редовно радно вријеме је наведено да је 8 сати, а ради се 6 сати).

У току 2016. године са два извршиоца, закључени су уговори о дјелу „на неодређено вријеме“ за послове који представљају редовну, основну дјелатност Завода (послови из дјелокруга радног мјеста форензичара у одјељењу у Бијељини и послове помоћника обдуцента у поступку извођења обдукција и друге послове у вези са тим у одјељењу Требиње), што није у складу са чланом 205. Закона о раду којим је прописано да се уговор о дјелу може закључити ради обављања послова који су ван дјелатности послодавца и који имају за предмет самостално извршење одређеног физичког или интелектуалног посла.

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2021. године није организован и обављен у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“ број 45/16 и 113/21). Прије започињања пописа, пописне листе нису сачињене у два примјерка и достављене на овјеру одговорном лицу за организацију и правилност пописа, што није у складу са чланом 17. став (4) и (8) наведеног правилника. Проведеним пописом није извршено усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза, јер комисија за попис није утврдила стварно стање, већ је преузела податке из књиговодствене евиденције, што није у складу са чланом 3. правилника. Подаци о стању имовине и обавеза нису пренесени са документације која одражава екстерну потврду њиховог стварног стања (извода из земљишних и катастарских евиденција, конфирмације салда потраживања и обавеза и друго), што није у складу са чланом 12. став (2) правилника. Ревизијом је утврђено, да између књиговодственог и стварног стања имовине и обавеза постоје значајне разлике (што је образложено под тачком 6.2. извјештаја).

Одлуку о прихватању извјештаја о извршеном попису имовине и обавеза донио је директор Завода, а Управни одбор исти није ни разматрао.

Помоћна књига нефинансијске имовине у сталним средствима (евиденција је у форми ексел табеле) није успостављена према правилима вођења пословних књига сходно члану 12. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 94/15 и 78/20), јер није омогућена аналитичка евиденција и хронолошки приказ промјена извршених пословних догађаја на средствима, детаљни подаци о средству као што је јединица мјере, назив добављача и друге релевантне карактеристике сваког појединачног средства.

Достављени улазни рачуни, нису контролисани сходно члану 5. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 115/17 и 118/18), јер су подаци унесени у пословне књиге а да претходно није у писаном облику потврђено да је та исправа потпуна, истинита, рачунски тачна и да одражава суштину пословног догађаја на који се односи (суштинска и формална контрола исправности рачуна и друге пратеће књиговодствене документације). Такође, улазним рачунима није додијељен број протокола, што је прописано члановима 4, 8.

и 10. Уредбе о канцеларијском пословању („Службени гласник Републике Српске”, број 8/20).

На путним налозима за возила (ПН4 Образац) нису попуњаване назначене рубрике из путног налога (количина горива и мазива, овјера од стране пумпне станице), сходно члану 7. Правилника о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога („Службени гласник Републике Српске“ број 74/17).

Није успостављена евиденција о коришћењу службених возила која би садржавала информације о праћењу потрошње горива (пређени километри и просјечна потрошња) и трошковима текућег одржавања на мјесечном нивоу (припадајућег трошка по возилу) које би служиле за анализу оправданости коришћења возила.

Сходно горе наведеном и под тачкама 4, 6, 6.1.2, 6.2.1, 6.2.2. и 6.5. извјештаја, систем интерних контрола није функционисао на начин да обезбиједи истинито и фер извјештавање и усклађеност са важећим законима и прописима.

Препоручује се Управном одбору да обезбиједи да се извршавају активности прописане чланом 35. Статута Завода, а сједнице Управног одбора одржавају у складу са чланом 10. Пословника о раду.

Препоручује се директору Завода да обезбиједи, да се:

- успостави систем интерних контрола у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле у смислу да се изврши попис пословних процеса који се проводе у Заводу, идентификују и процијене ризици, дефинишу контролне активности, успостави књига пословних процеса и друге активности које су прописане одредбама наведених прописа;
- запошљавање радника врши на систематизована радна мјеста сходно члану 26. Закона о раду;
- скраћено радно вријеме уреди у складу са чланом 59. Закона о раду;
- уговори о дјелу закључују за послове који не спадају у дјелатност послодавца у складу са чланом 205. Закона о раду;
- попис имовине и обавеза организује и проводи у складу са чланом 3, чланом 12. став (2) и чланом 17. став (4) и (8) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза, утврди стварно стање имовине и обавеза, те књиговодствене евиденције ускладе са истим;
- помоћна књига нефинансијске имовине у сталним средствима успостави на начин да обезбиједи аналитичке податке о сваком појединачном средству и увид у хронолошки приказ промјена извршених пословних догађаја на средствима у складу са чланом 12. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске;
- улазне књиговодствене исправе (рачуни) у писаном облику потврде да је проведена суштинска контрола исправности документа у складу са чланом 5. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;

4. Набавке

Планом јавних набавки за 2021. годину, планиране су набавке роба и услуга укупне вриједности 298.000 КМ без пореза на додату вриједност (у даљем тексту: ПДВ).

Према Извјештају о проведеним поступцима јавних набавки из 2021. године, додјелом уговора окончано је осам поступака укупне вриједности 154.950 КМ (без ПДВ-а), што је 52% у односу на план, јер за дио планираних и извршених набавки

роба и услуга поступак набавке није проведен. Проведене набавке су извршене путем два отворена поступка у износу од 129.048 КМ (набавка лабораторијских уређаја за анализу наркотика и психоактивних супстанци и два аутомобила), један преговарачки поступак без објаве обавјештења за набавку хемикалија за ДНК лабораторију (6.600 КМ) и пет директних споразума у износу од 19.302 КМ (набавка и уградња електрокотлова, клима уређаја, аналитичке ваге и монтажа и балансирање гума за путничка моторна возила).

Ревизијским испитивањем обухваћено је пет набавки уговорене вриједности 141.633 КМ (без ПДВ-а), односно 91% вриједности закључених уговора реализованих у току 2021. године, и то два отворена поступка која се односе на набавку лабораторијских уређаја за анализу наркотика и психоактивних супстанци (79.980 КМ) и набавку два аутомобила укупне вриједности (49.068 КМ), преговарачки поступак за набавку хемикалија (6.600 КМ) и директни споразум за набавку и уградњу клима уређаја (5.985 КМ).

Ревизијом је утврђено да нису проведени поступци јавних набавки и нису закључени уговори за набавке извршене у вриједности од 116.231 КМ (са ПДВ-ом), које се односе на набавку лабораторијског материјала (106.748 КМ), канцеларијског материјала (5.438 КМ) и горива (4.045 КМ), што није у складу са чланом 6. Закона о јавним набавкама („Службени гласник Републике Српске” број 38/14), којим је прописано да је уговорни орган дужан да додјељује уговоре о јавној набавци робе, услуга и радова примјењујући поступке дефинисане овим законом и подзаконским актима.

Препоручује се директору Завода да обезбиједи да се набавке роба и услуга врше уз примјену одредби Закона о јавним набавкама сходно члану 6. закона.

5. Припрема и доношење буџета

Одлуком о усвајању Буџета Републике Српске за 2021. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 131/20) Заводу су средства одобрена у износу 1.122.900 КМ.

Одлуком о усвајању Ребаланса буџета за 2021. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 90/21), Заводу су средства одобрена у износу од 1.255.900 КМ и то за расходе за лична примања запослених (729.000 КМ), расходе по основу коришћења роба и услуга (454.900 КМ), издатке за нефинансијску имовину у сталним средствима (30.000 КМ) и остале издатке (42.000 КМ).

Након усвојеног Ребаланса буџета, проведено је по рјешењу министра пет реалокација у укупном износу од 17.070 КМ, којима је у оквиру позиција расхода за коришћење роба и услуга реалоцирано 9.570 КМ и позиција расхода за лична примања запослених 7.500 КМ.

Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на регулативу која дефинише процес припреме и доношења буџета.

6. Финансијски извјештаји

Завод као буџетски корисник чија је главна књига у саставу ГКТ и према члану 46. и 47. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17) је сачинио прописане обрасце годишњих финансијских извјештаја: Образац 2 – Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственом фонду 01; Образац 3а - Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственим фондовима 01 до 05; Образац 4а – Функционална класификација расхода и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у ГКТ; Образац 5а – Преглед имовине, обавеза и извора исказаних у ГКТ и писано Образложење уз финансијске извјештаје.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета за 2021. годину исказано је на рачуноводственим фонду 01 - општи буџетски фонд и 03 - фонд грантова.

На фонду 01 извршење буџетских издатака је исказано у износу од 995.076 КМ, што је за 21% ниже у односу на Ребаланс буџета.

На фонду 03, извршење буџетских издатака је исказано у износу од 161.115 КМ по основу набавке возила и лабораторијске опреме у износу од 150.115 КМ (из средстава која је Завод пренио са својих банковних рачуна приликом укључења у ГКТ а у 2021. години искоришћених за наведене набавке), те средства Града Бања Лука одобрених за једнократне помоћи радницима у здравству због отежаних услова рада проузрокованих епидемијом вируса корона у износу од 11.000 КМ.

Извјештај о извршењу буџета, Управни одбор није разматрао до завршетка ревизијских активности.

6.1.1. Приходи и примици

У извјештају о извршењу буџета исказани су приходи и примици (без прихода обрачунског карактера) у износу од 145.305 КМ по основу непореских прихода наплаћених за извршене услуге судске медицине (121.074 КМ), трансфера од јединица локалне самоуправе - средства примљена од Града Бања Лука (11.000 КМ) и примитака по основу накнаде плата за породилшко одсуство и за вријеме боловања радника рефундиране од фондова обавезног социјалног осигурања (13.231 КМ).

Приходи обрачунског карактера су исказани у негативном износу од 6.924 КМ. Представљају разлику између насталих и наплаћених потраживања у извјештајном периоду по основу услуга судске медицине исказаних у негативном износу од 11.581 КМ и наплаћених потраживања по основу боловања чија је вриједност била претходно индиректно коригована у износу од 4.657 КМ.

6.1.2. Расходи и издаци

Расходи и издаци (без расхода обрачунског карактера) су исказани у износу од 1.156.191 КМ, по основу расхода (973.176 КМ) и издатака (183.015 КМ).

Расходи обрачунског карактера, који не захтијевају одлив готовине и као такви се не планирају и не утичу на извршење буџета су исказани у износу од 195.639 КМ.

Расходи (без расхода обрачунског карактера) се односе на расходе за лична примања запослених (696.932 КМ) и расходе по основу коришћења роба и услуга (276.243 КМ).

6.1.2.1. Расходи за лична примања запослених

Расходи за лична примања запослених су исказани на фонду 01 у износу од 685.932 КМ и фонду 03 у износу од 11.000 КМ.

На фонду 01 исказани су по основу расхода за бруто плате запослених (650.407 КМ), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (10.580 КМ), накнаду плата запослених за вријеме боловања и родитељског одсуства које се не рефундирају од фондова социјалног осигурања (20.261 КМ) и једнократне помоћи у случају смрти члана уже породице (4.684 КМ).

Расходе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада чине накнаде за превоз на посао и са посла (9.650 КМ) и дневнице за службена путовања (930 КМ).

На фонду 03 расходи за лична примања се односе на исплаћену једнократну помоћ радницима због отежаних услова рада проузрокованих епидемијом вируса COVID-19 (из грант средстава Града Бања Лука). Исплата је извршена у нето износу, а

обрачун пореза и доприноса није вршен сходно Мишљењу Министарства финансија од 23.09.2021. године.

Ревизијом је утврђено да су плате свим запосленим лицима у Заводу увећане по основу накнада за отежане услове рада, на основу Одлуке директора Завода донесене 2011. године по којој је утврђен проценат увећања основне плате од 15%, а по Одлуци из 2017. године за радна мјеста референт за економско финансијске послове и административно техничке послове проценат увећања основне плате је 10%. Увећање плата по овом основу није утврђено у складу са чланом 16. став (1) тачка 4) и став (3) Посебног колективног уговора за запослене у области здравства („Службени гласник Републике Српске“ број 72/16, 111/16 и 19/19), јер радна мјеста и увећање плате у смислу става (1) тачка 4) и става (3) нису утврђени у зависности од услова рада и утврђених ризика у акту о процјени ризика и претежног времена током којег је радник изложен таквом ризику.

Чланом 16. став (1) тачка 4) и став (3) наведеног колективног уговора је прописано да се плата радника увећава по основу посебних и отежаних услова рада који се уређују прописима који регулишу област заштите на раду, а увећање се утврђује према условима рада и радним мјестима на којима раде запослени које може бити до 5 %, до 6%, до 12% и до 15%.

У Заводу није извршена процјена ризика за радна мјеста у радној средини, сходно члану 13. Закона о заштити на раду („Службени гласник Републике Српске“ број 1/08 и 13/10) којим је прописано да је послодавац дужан да донесе акт о процјени ризика за сва радна мјеста у радној средини и да утврди начин и мјере за његово отклањање.

Препоручује се директору Завода да обезбиједи да се:

- **увећања плате по основу посебних и отежаних услова рада утврде у складу са чланом 21. став (1) тачка 3) и став (3) Посебног колективног уговора за запослене у јавним установама у области здравства („Службени гласник Републике Српске“ број 2/22),**
- **донесе акт о процјени ризика за сва радна мјеста који се заснива на утврђивању могућих врста опасности и штетности на радном мјесту у радној средини у складу са чланом 13. Закона о заштити на раду.**

6.1.2.2. Расходи по основу коришћења роба и услуга

Расходи по основу коришћења роба и услуга се односе на расходе по основу закупа (5.681 КМ), енергије, комуналних и комуникационих услуга (34.034 КМ), режијског материјала (15.808 КМ), материјала за посебне намјене (145.162 КМ), текућег одржавања (8.135 КМ), путовања и смјештаја (6.169 КМ), стручних услуга (2.193 КМ) и на остале неklasификоване расходе (59.067 КМ).

Расходи по основу закупа се односе на закуп простора у Болници Требиње (4.812 КМ) и закуп канцеларијске опреме (869 КМ).

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних и комуникационих услуга се односе на расходе по основу утрошка енергије (23.862 КМ), комуналних услуга (860 КМ), коришћења фиксних телефона (3.992 КМ), поштанских услуга (2.119 КМ) и остале расходе (3.201 КМ).

Расходи за режијски материјал се односе на расходе за канцеларијски материјал (9.513 КМ), материјал за одржавање чистоће (2.844 КМ), службена гласила (1.953 КМ) и остали режијски материјал (1.498 КМ).

Расходи за материјал за посебне намјене се односе на расходе за лабораторијски и медицински материјал. За набавку лабораторијског материјала није закључен Уговор (што је наведено под тачком 4. извјештаја) нити су на други начин у писаној форми дефинисане количине, цијене, рокови испоруке, начин плаћања и други

услови, није вршено провођење суштинске контроле исправности рачуна и друге пратеће књиговодствене документације.

Расходи за текуће одржавање се односе на текуће одржавање превозних средстава (1.856 KM) и медицинске, лабораторијске и канцеларијске опреме (6.274 KM).

Расходи по основу путовања и смјештаја се односе на расходе по основу утршка горива (4.045 KM) и службених путовања (2.154 KM)

Остали неklasификовани расходи се односе на бруто накнаде члановима управног одбора (17.857 KM), бруто накнаде по два уговора о дјелу (35.528 KM), расходе за стручно усавршавање - специјализацију из области судске медицине (2.000 KM) и остале расходе (3.682 KM).

6.1.2.3. Издаци

Издаци су исказани у износу од 183.015 KM по основу издатака за нефинансијску имовину (176.930 KM) и осталих издатака (6.085 KM).

Издаци за нефинансијску имовину су исказани на фонду 01 по основу набавке опреме (26.815 KM) и фонду 03 по основу набавке два путничка возила (56.538 KM) и лабораторијске опреме (93.577 KM).

Остали издаци из трансакција са другим јединицама власти су исказани по основу накнаде плата за вријеме породилског одсуства које рефундира Јавни фонд дјечије заштите.

6.1.2.4. Расходи обрачунског карактера

Расходи обрачунског карактера су исказани по основу расхода амортизације нефинансијске имовине (174.746 KM), осталих расхода обрачунског карактера (19.535 KM) и набавне вриједности ситног инвентара и ауто-гума издатих у употребу (1.358 KM).

Расходи амортизације су исказани по основу обрачунате амортизације за зграде и објекте, опрему, нематеријалну имовину и остала средства која се амортизују. Код обрачуна амортизације за дио нефинансијске имовине нису примјене годишње амортизационе стопе прописане Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број: 110/16).

Расходи амортизације су прецијењени за 47.677 KM по основу амортизације која обрачунаски припада 2020. години, јер је на медицинску опрему вриједности од 286.065 KM набављену и стављену у употребу у 2020. године (грешком књижена на позицији опреме у припреми) укупан износ обрачунате амортизације теретио расходе 2021. године. Приликом исправке наведене грешке, Завод није поступио у складу са Инструкцијом Министарства финансија од 09.03.2020. године, по којој се исправка грешке из претходне и ранијих година у ГКТ не врши преко конта класе 4,5,6,7,8 и 9, односно налог корекције може да садржи искључиво конта биланса стања (изузев конта 3312- Финансијски резултат текуће године), а ефекат извршених корекција је евидентиран на расходима обрачунског карактера умјесто преко конта 3311 - Финансијски резултат ранијих година.

С обзиром да зграда у којој је смјештен Завод није призната и вреднована по фер вриједности, то ни расходи по основу амортизације нису правилно исказани (објашњено под тачком 6.2.1.1. извјештаја).

Остали расходи обрачунског карактера су исказани у износу неамортизоване вриједности возила марке “Hyundai i30” на дан 27.01.2021. године од 19.535 KM (бруто вриједности 27.790 KM и исправке вриједности 8.255 KM) на којем је након саобраћајног удеса према испостављеној профактури овлашћеног сервиса “Hyundai” процијењена тотална материјална штета.

Одлуку о расходовању наведеног возила је 29.12.2021. године донио директор Завода, на основу које је исто искњижено из књиговодства евиденције, што није у складу са чланом 35. Статута Завода по којем је Управни одбор надлежан да доноси одлуке о прибављању, управљању и располагању имовином.

Приликом обезврјеђења средства на дан билансирања није извршена процјена надокнадивог износа имовине у складу са МРС ЈС 21 - Умањење вриједности имовине која не генерише готовину (параграф 26).

Управни одбор је 27.04.2022. године (у току ревизијских активности) донио закључак којим је дата сагласност да се ангажује процјенитељ који ће извршити процјену вриједности расходованог возила и продају путем јавне лицитације.

Препоручује се директору Завода да обезбиједи да се приликом обрачуна амортизације на нефинансијску имовину, примијене годишње амортизационе стопе у складу са Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике.

6.2. Имовина, обавезе и извори

6.2.1. Имовина

Укупна имовина (нефинансијска и финансијска) на дан 31.12.2021. године је исказана у износу од 2.474.895 КМ бруто вриједности, 1.310.596 КМ исправке вриједности и 1.164.300 КМ нето вриједности.

6.2.1.1. Нефинансијска имовина

Нефинансијска имовина у сталним средствима је исказана по основу произведене сталне имовине у износу од 1.131.764 КМ нето вриједности (бруто вриједност 2.307.317 КМ и исправка вриједности 1.238.553 КМ) коју чине зграде и објекти, опрема и нематеријална произведена имовина.

Књиговодствена евиденција нефинансијске имовине у сталним средствима одступа од стварног стања имовине са којом Завод располаже, због тога што није вреднована у складу са одредбама Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС-ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема и другим релевантним стандардима и прописима који су везани за њено почетно признавање, вредновање, амортизовање и објелодањивање.

Зграде и објекти су исказани нето вриједности од 522.099 КМ (бруто вриједност 636.706 и исправка вриједности 114.607 КМ) и односе се на вриједност накнадних улагања у адаптацију и реконструкцију пословне зграде у Бања Луци у којој је смјештен Завод, без почетне вриједности стечене имовине. Ради се о згради и земљишту коју је 2008. године Клинички центар Бања Лука у складу са Одлуком Владе Републике Српске пренио без накнаде на супосједнике Завод за трансфузијску медицину Републике Српске и Завод за судску медицину Републике Српске са дијелом посједа 1/2 како је уписано у Посједовном листу – препис број 4442/0 из 2009. године, издат од стране Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове Бања Лука. По преносу имовине Завод није књиговодствено евидентирао и признао почетну вриједност зграде и земљишта које је стекао без накнаде, већ само вриједност улагања извршених након стицања, те имовина – зграда и земљиште које користи, нису признати и вредновани по фер вриједности, што није у складу са чланом 26. став (2) и чланом 33. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, као и МРС-ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема (параграф 27).

Опрема је исказана нето вриједности од 607.026 KM (брuto вриједност 1.705.059 KM и исправка вриједности 1.098.032 KM) коју чине медицинска и лабораторијска опрема, аутомобили, канцеларијска опрема, рачунарска опрема, клима уређаји, комуникациона и друга опрема.

Нефинансијска имовина у сталним средствима је у извјештајном периоду повећана по основу набавке опреме у вриједности од 175.194 KM (возила, медицинске и лабораторијске опреме, рачунарске опреме, клима уређаја и друге опреме).

Умањење вриједности имовине је извршено по Одлуци директора Завода којом је расходован и искњижен аутомобил хаварисан приликом саобраћајног удеса неотписане вриједности од 19.535 KM (брuto вриједности 27.790 KM и исправке вриједности 8.255 KM), што је објашњено под тачком 6.1.2.4. извјештаја.

Нематеријална произведена имовина је исказана нето вриједности од 2.639 KM (брuto вриједност 28.553 KM и исправка вриједности 25.913 KM) по основу рачунарских програма.

Препоручује се директору Завода да обезбиједи да се пословна зграда и земљиште које користи Завод, призна и вреднује по фер вриједности у складу са чланом 26. став (2) и чланом 33. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.2.1.2. Финансијска имовина и разграничења

Финансијска имовина и разграничења су исказани у брuto износу од 104.578 KM коју чине готовина по основу средстава у благајни (1.043 KM), краткорочна потраживања (99.982 KM), разграничења по основу неизмирених обавеза за накнаде плата за вријеме родитељског одсуства и боловања које рефундирају фондови социјалног осигурања (3.409 KM) и краткорочна финансијска имовина из трансакција између јединица власти (144 KM).

Краткорочна потраживања су исказана у брuto износу од 99.982 KM, од чега се 72.043 KM односи на потраживања ненаплаћена дуже од годину дана за која је у наведеном износу извршена корекција вриједности. Исказана су по основу услуга које обавља Завод (ДНК анализе, судскомедицинске обдукције, судскомедицинска вјештачења и друге услуге) фактурисаних углавном према судовима и тужилаштвима Републике Српске и Федерације БиХ.

Коригована потраживања су исказана са стањем на дан 31.12.2019. године и потичу из периода 2015-2019. година. Односе се на потраживања од судова и тужилаштва Републике Српске (49.430 KM) и Федерације БиХ (22.613 KM).

Значајан износ коригованих потраживања по наведеном основу је ненаплатив, јер су у цјелости неусаглашена (нису призната од дужника), као и да са укључењем Завода у ЈРТ услуге које Завод врши према судовима и тужилаштвима Републике Српске се не фактуришу и сходно томе потраживања са 2019. годином неће бити наплаћена (што је презентовано по извјештају о наплативости потраживања).

Препоручује се директору Завода да обезбиједи да се извјештај о ненаплативим потраживањима презентује Управном одбору и донесу одговарајуће одлуке у складу са чланом 73. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.2.2. Обавезе

Обавезе на дан 31.12.2021. године су исказане у укупном износу од 92.654 KM по основу краткорочних обавеза.

Краткорочне обавезе су исказане по основу обавеза за лична примања запослених (61.930 KM) и обавеза из пословања (30.724 KM).

Обавезе за лична примања запослених се односе на обавезе за бруто плате запослених за децембар 2021. године (61.051 KM) и обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (879 KM).

Обавезе из пословања се односе на обавезе према добављачима (24.727 KM), према физичким лицима по уговорима о дјелу (2.650 KM), Управном одбору Завода (900 KM) и за порезе и доприносе на терет послодавца (2.447 KM).

Обавезе према добављачима су исказане по основу обавеза за набавке роба и услуга из 2021. године (5.586 KM) и из ранијег периода закључно са 31.12.2019. године (19.138 KM).

Краткорочне обавезе доспјеле за плаћање на дан биланса су измирене у току јануара 2022. године, осим обавеза насталих у периоду до 2019. године.

Обавезе настале до 31.12.2019. године у цијелости се односе на обавезе према ЈЗУ Болница „Свети Апостол Лука“ Добој (у даљем тексту: Болница) по Уговору о пословно-техничкој сарадњи који су 2012. године закључили Завод и Болница. Предмет уговора је коришћење пословног простора у објекту Болнице за потребе Завода уз мјесечну накнаду од 400 KM (у цијену су укључени и трошкови електричне енергије, воде, канализације, комуналних услуга и одвоза смећа). Уговорено је да Завод обезбиједи новчана средства за адаптацију и уређење простора, а по завршетку уређења износ уложених средстава од стране Завода ће бити урачунат у закупнину, с тим да се тај износ подијели на одговарајући број мјесечних износа.

Према писаном образложењу директора Завода, пословни простор је адаптиран и опремљен, уложена средства су компензована, Завод никада није користио простор, јер је Болница исти дала на коришћење физичком лицу за обављање дјелатности коју је требао да обавља Завод. Иако простор није предат Заводу на коришћење у складу са уговором, Болница је мјесечно испостављала фактуре, које су у Заводу примљене и књиговодствено евидентиране закључно са 31.12.2019. године.

Достављени рачуни/фактуре у Заводу су прокњижени иако у писаном облику није потврђена њихова истинитост, рачунска тачност и суштина пословног догађаја на који се односи, што није у складу са чланом 9. став (1), (3) и (4) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Директор Завода је 24.10.2019. године у цијелости оспорио ИОС - Извод отворених ставки достављен од Болнице.

По наведеном основу, обавезе су прецијењене у износу од најмање 19.138 KM, јер нису признате и вредноване у номиналном износу који чини фер вриједност услуге и не проистичу из догађаја који представља економску корист или услужни потенцијал за Завод (уговорене обавезе Болница није испунила, а Завод не користи простор за вршење услуга и нема обавезу плаћања према уговору), што није у складу са чланом 82. став (2) и (6) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Препоручује се директору Завода да обезбиједи, да се обавезе признају у износу фер вриједности робе или услуге из које проистиче економска корист или услужни потенцијал у складу са чланом 82. став (2) и (6) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.3. Ванбилансна евиденција

Завод није имао пословне догађаје који захтијевају третман ванбилансне евиденције.

6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

У Образложењима уз финансијске извјештаје је наведено да Завод нема активности које би за посљедицу могле имати потенцијалну имовину и потенцијалне обавезе.

6.5. Образложења уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје сачињена су и писана Образложења која пружају неопходне опште податке о Заводу, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама, као и дио додатних појашњења појединих позиција у финансијским извјештајима према захтјевима МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја. Међутим, није извршен дио објелодањивања сходно члану 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и МРС ЈС, која се односе на информације о:

- узроку значајних разлика појединих група расхода и издатака у односу на план и претходну годину;
- неусаглашеним салдима потраживања на дан пописа, као и разлоге због којих усаглашавање није извршено;
- нефинансијској имовини у сталним средствима, као што су користан вијек употребе или стопе амортизације за сваку класу некретнина и опреме признатих у финансијском извјештају, структуру сталних средстава која се и даље користе али им је књиговодствена вриједност једнака нули (пошто су у потпуности амортизована) у складу са параграфом 88 ц) и 94 б) МРС ЈС - 17 Некретнине, постројења и опрема и параграфом 117 а) МРС ЈС 31- Нематеријална имовина.

Препоручује се директору Завода да обезбиједи да Образложења уз финансијске извјештаје садрже објелодањивања захтијевана чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, те МРС ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема и МРС ЈС 31 - Нематеријална имовина.

Ревизијски тим

Слободанка Миловић, с.р.

Невена Малишановић, с.р.